

18.3.2020

Helsingin kaupunginmuseon lausunto koskien Jollaksen kartanon asemakaavanmuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa

HEL 2020-000617 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Jollaksen kartanon asemakaavanmuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Jollaksen kartanoalueelle suunnitellaan virkistyskäyttöä sekä tutkitaan alueelle sopivaa ja virkistyskäyttöä tukevaa liiketoimintaa. Suunnittelulla tutkitaan olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitus, tarkistetaan suunnittelualueen suojelutarpeet sekä tutkitaan tontille pienimuotoisesti uudisrakentamista.

Suunnittelualue on osittain valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Alue kuuluu Museoviraston RKY 2009-kohdeluetteloon Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutus. Suunnittelualue on myös maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä.

Suunnittelualueella sijaitsee nykyisin kartanon rakennuksia: kartanon päärakennus, kivimakasiini- ja pajarakennukset, puutarhurin asuinrakennus, sauna sekä Jolleby-niminen rakennus, joka sijaitsee Matosaa-
rentien varrella, hieman sivussa varsinaisesta kartanoalueesta. Osa rakennuksista on asemakaavalla suojeltu. Suuri osa suunnittelualueesta on entistä kartanopuistoa. Alueen läpi kulkee keskeinen ulkoilureitti, jonka on suunniteltu olevan osa Helsingin rantareittiä.

Suunnittelualuetta koskevia selvityksiä on mm. kartanorakennusta koskeva RHS sekä Jollaksen kartanon puutarhahistoriallinen selvitys.

Mikäli tontin uudisrakentamista tullaan lisäämään idealuonnoksessa esitetystä, tulee alueen nykytila arvioida maisema-analyysin avulla. Analyysiin tulee lisätä maisemahistoriallinen tarkastelu, joka suoritetaan pääasiassa historiallisen kartta-aineiston pohjalta. Tällaisen maisemankehityksen retrospektiivisen tarkastelumenetelmän avulla kyetään hahmottamaan kulttuurimaiseman muutosprosessin pääkehityssuunnat ja siinä vaikuttaneet mekanismit ja niiden kautta edelleen tunnistamaan ja ajoittamaan nykymaiseman historiallisesti merkittävät piirteet ja rakenteet. Tämä luo pohjan uusien mahdollisten rakennuspaikkojen ja rakenteiden suunnittelulle. Lisäksi tämän kaltainen analyysi an-

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

18.3.2020

taa kulttuuriympäristön ja maiseman reunaehdot uusien rakennusten mittakaavalle.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö